

نیازسنجی شهروندان ارومیه‌ای به ورزش همگانی

فریبرز فتحی^{۱*}، محمد امین صیادی^۲، میرحسن سید عامری^۳

(تاریخ دریافت: ۹۳/۳/۲۴ تاریخ پذیرش: ۹۳/۹/۱۵)

چکیده

هدف این تحقیق نیازسنجی شهروندان ارومیه‌ای به ورزش همگانی بود. روش پژوهش، توصیفی-پیمایشی و میدانی انجام گرفت. جامعه آماری تحقیق شامل کلیه شهروندان بالای ۲۰ سال شهر ارومیه که حداقل دارای مدرک دیپلم بودند که بر اساس جدول مورگان ۳۶۸ نفر به عنوان نمونه آماری انتخاب شدند. ابزار جمع‌آوری داده‌ها، پرسشنامه‌ی نیازسنجی شهروندان در زمینه ورزش‌های همگانی مجید حیدری چروده (۱۳۹۰) در ۳۸ مورد شامل ۵ عنوان شامل فضای ورزشی-تجهیزات ورزشی-فرهنگی و اجتماعی-بهداشت، سلامت و اقتصاد ورزش قرار گرفته است با پایایی $\alpha=0.83$ بود. داده‌ها نیز به وسیله آزمون‌های تی تک نمونه‌ای، تحلیل وایانس و فریدمن در سطح معنی‌داری ($p<0.05$) آنالیز شدند. یافته‌های پژوهش نشان داد: بعد بهداشت و سلامت در بالاترین اولویت و بعد فضاهای ورزشی در پایین‌ترین اولویت قرار دارد. براساس برون‌داد آماره های t : بعد فضاهای ورزشی (۵/۶۴)، بعد تجهیزات ورزشی (۵/۲۸)، بعد فرهنگی-اجتماعی (۶/۷۹)، بعد بهداشت و سلامت (۵/۹۲) و بعد اقتصاد ورزش (۶/۳۱) در سطح ۰/۰۰۰ مثبت و معنی‌دار برآورد شدند و نیز تفاوت معنی‌داری بین میانگین نظرات نمونه آماری در خصوص نیازهای سخت افزاری و نرم افزاری به ورزش همگانی بر حسب جنسیت و وضعیت تاهل، سن و تحصیلات وجود ندارد. بنابراین می‌توان نتیجه گرفت یکی از راه‌های اشاعه و گسترش ورزش همگانی در هر شهری قبل از هرگونه اقدامی شناسایی، تفکیک، ترجیحات و اولویت‌بندی نیازهای (سخت افزاری و نرم افزاری) شهروندان به تفکیک است.

واژگان کلیدی

ورزش همگانی، شهروندان ارومیه‌ای، نیازهای سخت افزاری و نرم افزاری.

مقدمه

نیاز عبارت است از فاصله بین وضع موجود و آنچه که باید باشد (رمضانی نژاد و همکاران ۱۳۸۸؛ اتقیا، ۱۳۸۷) و نیازسنجی فرایندی نظام‌دار برای تعیین اهداف، شناسایی فاصله بین وضع موجود و هدف‌ها و نهایتاً تعیین اولویت‌ها برای عمل است (فتحی و اجارگاه، ۱۳۸۷). نظر به اینکه به این که نیازها در حال تغییر و دگرگونی است و پاسخگویی به همه نیازهای در حال تغییر و متنوع، با توجه به منابع محدود میسر نیست، شناسایی نیازها ضرورت می‌یابد (Connell, Barry, et al 2000؛ 2004). گسترش زندگی شهری، تغییر الگوی حرکتی روزانه و کاهش فعالیت‌های حرکتی افراد جوامع را در معرض خطر جدی کم تحرکی و ضعف‌های جسمانی قرار داده است (مظفری و قره، ۱۳۸۴). برای پیشگیری چنین عارضه‌ای لازم به گسترش ورزش همگانی در بین اقشار مختلف جامعه است (Albirini, 2006؛ Shehu, 2004 تیموری، ۱۳۸۵). از آنجایی که برگزاری هر برنامه‌ای بخصوص برنامه‌های ورزشی که با سلامت جامعه در ارتباط است، نیازمند شناخت دقیق شرایط و نیازهای موجود آن جامعه است بنابراین بی‌توجهی به انتظارات استفاده‌کنندگان از خدمات موجب اتلاف هزینه، زمان و نیروی انسانی می‌شود. (Numerato, 2009). نتایج تحقیقاتی که در زمینه ورزش‌های همگانی انجام شده است، حاکی از ضعف رویکرد مردم به ورزش‌های همگانی است و بدیهی است که یکی از ریشه‌های اصلی این ضعف عدم شناخت نیازهای شهروندان در زمینه ورزش‌های همگانی و عدم تناسب امکانات و خدمات موجود با نیازهای آنان است (مظفری و همکاران، ۱۳۸۴). بنابراین نیازسنجی یکی از ابزارهای مهم در تصمیم‌گیری است (Khosravi, et al, 2009). ورزش همگانی شامل دو بعد سخت افزاری و نرم افزاری است. بعد سخت افزاری خود شامل فضاهای ورزشی و تجهیزات و امکانات ورزشی است، و ابعاد نرم افزاری شامل بعد فرهنگی-اجتماعی ورزش، بعد بهداشت و سلامت و بعد اقتصادی ورزش است (حیدری چروده و

همکاران، ۱۳۹۰). با این اوصاف امروزه، کشورها برای هدایت مردم به سوی اهداف و برنامه‌ها از ابزار ورزش استفاده می‌کنند؛ زیرا مهم‌ترین وسیله تربیت همگانی در جوامع معاصر در کشورهای پیشرفته صنعتی ورزش است (طرح اجمالی سند راهبرد توسعه نظام جامع تربیت بدنی و ورزش، ۱۳۸۱؛ سند تفصیلی نظام جامع توسعه تربیت بدنی و ورزش کشور - توسعه منابع انسانی، ۱۳۸۴). بیشتر کشورهای پیشرفته جهان در برنامه‌ریزی و ساماندهی ورزش همگانی کشور خود با کشورهای دیگر رقابت می‌کنند و مرتباً در حال ارائه برنامه‌های خلاق برای رشد این ورزش هستند (شعبانی، ۱۳۹۰). بدیهی است هر کشوری از این موج فزاینده عقب بیفتد، به هیچ وجه نمی‌تواند خلاء ایجاد شده را پر نماید و نهایتاً تفاوت‌ها در بهروری از تأثیر ورزش و فعالیت‌های حرکتی روشن واضح خواهند بود (Numerato, 2009؛ McCree, 2009؛ غفرانی و همکاران، ۱۳۸۸).

در ارتباط با نیازسنجی ورزش‌های همگانی تحقیقات انجام شده را می‌توان به دو دسته تقسیم نمود: الف) تحقیقات نیازسنجی ورزش همگانی: این دسته از تحقیقات به صراحت به موضوع پژوهش حاضر در مناطق مختلف ایران و جهان پرداخته‌اند. ب) تحقیقات مربوط به ورزش‌های همگانی: این دسته از تحقیقات اگرچه به طور مستقیم به نیازسنجی ورزش همگانی مربوط نیستند، اما از این حیث که اطلاعات بسیار مناسبی درباره بخش مهمی از جامعه آماری فعال در زمینه ورزش‌های همگانی را در اختیار می‌گذارد، دارای اهمیت ویژه‌ای است. غفوری و همکاران (۱۳۸۴)، به این نتیجه دست یافتند که گسترش ورزش همگانی باید سرلوحه برنامه‌های دراز مدت ورزش قرار گیرد. در این مورد، افزایش تجهیزات و میزان سرمایه‌گذاری روی ورزش همگانی مورد توجه متخصصان از جمله نمونه‌های پژوهش قرار دارد. با توجه به دسترسی آسان‌تر و هماهنگ با گرایش جهانی لازم است ورزش همگانی بیش از ورزش قهرمانی توسعه یابد. دولت‌ها

پوکی استخوان، ورزش در آب (آب درمانی) ورزش‌های ویژه‌ای از بین بردن دردهای عضلانی، آموزش رشته‌های مختلف ورزشی و بالاخره پیاده روی. اتقیا (۱۳۸۶)، تحقیق دیگر انجام داد، که نتایج آن حاکی از نارضایتی بانوان مورد بررسی از وضعیت موجود ورزش همگانی است. به گونه‌ای که نیازهای اصلی آنها معطوف به کمبود امکانات ورزشی ویژه بانوان، گران بودن فضاهای ورزشی برای استفاده، کمبود مربیان زن آگاه و باتجربه، کمبود تبلیغات برای گسترش ورزش همگانی و عدم فرهنگ سازی در میان بانوان کشور نسبت به اهمیت فعالیت‌های ورزشی است. حیدری چروده و همکاران (۱۳۹۰) در طرح پژوهش خود عنوان کرد که بین شهروندان تهرانی بعد نیازهای فضای ورزش - تجهیزات ورزشی و اقتصاد ورزش در مقایسه با دو بعد دیگر فرهنگی و اجتماعی و بهداشت و سلامت از اولویت بالاتری برخوردارند با این توضیح که بعد سخت افزاری در مناطق شمالی شهران تهران و ابعاد نرم افزاری در در مناطق جنوبی بیشتر مورد تاکید قرار گرفته است. همچنین بررسی روابط همبستگی نشان می‌دهد که نیازهای شهروندان با افزایش سطح تسهیلات افزایش می‌یابد اما سن تاثیری معکوس بر شدت نیازهای ورزشی آنان می‌گذارد. رضائی نژاد و همکاران (۱۳۸۴)، در پژوهش خود نشان داد که اولویت نیازهای جسمانی - حرکتی از دیدگاه معلمان و محققان، بازی‌های پرورشی و از دیدگاه دانش آموزان است. اولویت نیازهای مهارتی از دیدگاه دانش‌آموزان تمرین‌های مربوط به حفظ وضعیت بدنی و اسکلت طبیعی آموزان و محققان، آموزش بازی‌های مهارتی و ورزشی و از دیدگاه معلمان، آموزش دو و میدانی است. اولویت نیازهای شناختی از دیدگاه دانش آموزان و محققان، آشنایی با اصول حفظ وضعیت بدنی و اسکلت طبیعی و از دیدگاه معلمان، آشنایی با آناتومی و فیزیولوژی انسان است. اولویت نیازهای عاطفی - اجتماعی از دیدگاه معلمان، محققان و دانش آموزان، داشتن بدنی متناسب و آماده است. در دیدگاه سه گروه،

تمایل دارند روی ورزش قهرمانی سرمایه گذاری کنند، در حالی که ورزش و فعالیت بدنی در جهان معاصر دارای دو جنبه تفریحی و سلامتی است. برنامه‌ریزان باید روی توسعه ورزش همگانی تأکید کنند. با چنین روشی، زمینه رشد ورزش قهرمانی نیز فراهم خواهد شد. اتقیا (۱۳۸۷)، در تحقیقی عنوان کرد که انتظارات اظهار شده از سوی بانوان تحت بررسی به ترتیب اولویت عبارتند از: احساس سلامت و نشاط، حضور مربیان با تجربه و کارآزموده، دستیابی به اطلاعات سودمند و کاربردی در زمینه ورزش و اثرات آن و بالاخره دستیابی به تناسب اندام. در خصوص استفاده از موزیک در حین اجرای فعالیت‌های ورزشی، ۸۸ درصد از کل پاسخگویان ابراز علاقه نمودند همچنین در پاسخ به پرسش مربوط به لزوم وجود مشاوره تغذیه همزمان با شرکت در فعالیت‌های ورزشی، ۹۷ درصد خواستار وجود چنین مشاوره‌ای در سطح دانشگاه شدند. در خصوص زمان مناسب برای انجام فعالیت‌های ورزشی، بیشترین تقاضاها نسبت به ورزش‌های صبحگاهی اظهار شده است. در مورد مکان‌های مناسب برای انجام فعالیت‌های ورزشی، بیشترین فراوانی‌های اظهار شده به سالن سرپوشیده دانشگاه، سپس استخر سرپوشیده دانشگاه، پس از آن به سالن ورزشی ایران که در محوطه باغ نو دانشگاه جای دارد. در بخش بعدی که در خصوص میزان و نوع فعالیت‌های ورزش خارج از دانشگاه بانوان تحت بررسی سوال شده بود، که تنها ۲۶٫۲ درصد از پاسخگویان اظهار داشتند که خارج از دانشگاه به فعالیت ورزشی (عمدتاً شنا، بدنسازی و راهپیمایی) می‌پردازند در حالی که ۷۳٫۸ درصد اظهار داشتند که هیچگونه فعالیت ورزشی در خارج از دانشگاه ندارند. به عنوان آخرین متغیر، از بانوان تحت بررسی خواسته شده بود نیازهای ورزشی خود را ابراز کنند تا برنامه‌ریزی‌ها بر مبنای درخواست‌های اظهار شده آنها انجام گیرد. اولویت‌های اعلام شده بدین قرار است: بدنسازی عمومی، ورزش‌های ویژه‌ای دردهای ناشی از آرتروز و

بین اولویت‌بندی تمام هدف‌های تربیت‌بندی با یکدیگر تفاوت معناداری وجود دارد. اعرابی (۱۳۸۳)، در تحقیق خود نشان داد که اولویت‌اهداف اختصاصی تربیت‌بندی در بین دانش‌آموزان، معلمان و تمرینات مربوط به حفظ وضعیت بدنی و اسکلت طبیعی است. اولویت‌نیازهای مهارتی از دیدگاه دانش‌آموزان، آموزش شطرنج؛ از دیدگاه تحقیقات آموزش و تمرین الگوهای حرکتی بنیادی؛ و از دیدگاه معلمان بازی‌های مهارتی و ورزشی ساده است. اولویت‌نیازهای شناختی از دیدگاه دانش‌آموزان و محققان آشنایی با اصول حفظ وضعیت بدنی و اسکلت طبیعی و از دیدگاه معلمان آشنایی با اصول حرکت شناسی و بیومکانیک مهارت‌های ورزشی است. اولویت‌نیازهای عاطفی - اجتماعی نیز از دیدگاه دانش‌آموزان، معلمان و محققان داشتن بدنی متناسب و آماده است. همچنین تجزیه و تحلیل فرضیه‌های پژوهش نشان داد که از دیدگاه سه گروه اولویت‌بندی کلیه اهداف تربیت‌بندی با یکدیگر تفاوت معنی‌داری وجود دارد. در اولویت‌بندی ۸ نیاز جسمانی - حرکتی ۶ نیاز مهارتی ۱۰ نیاز شناختی و ۱۰ نیاز اجتماعی - عاطفی تفاوت معنی‌داری وجود نداشت که می‌توان این نیازها را به عنوان اولویت مشترک یا توافق و اجماع سه گروه در نظر گرفت و در سایر نیازها که تفاوت معنی‌دار است. می‌توان برای کمک به برنامه‌ریزی درسی با توجه به نوع نیاز و اهمیت اهداف تربیت‌بندی، میانگین اولویت سه گروه را مورد استفاده قرار داد تا برنامه‌ای مطابق با نیازهای واقعی دانش‌آموزان تدوین کرد. صالحی و همکاران (۱۳۸۹)، در پژوهشی نتیجه گرفت که تنبلی، نبود همراه و همپا مناسب و آلودگی هوا به تربیت از عوامل بازدارنده به انجام فعالیت‌های فیزیکی سالمندان هستند. و حمایت‌های اجتماعی اطرافیان، سابقه انجام فعالیت‌های ورزشی در و عواملی همچون دانش، منافع و موانع درک شده و خود کارآمدی، نقش مهمی در پیش‌بینی مراحل آمادگی افراد از نظر انجام فعالیت‌های جسمانی هستند. محمدی و همکاران

(۱۳۹۰)، در تحقیق خود پنج عامل را شناسایی و اولویت‌آنها را به قرار زیر مشخص کردند: عوامل فرهنگی، آموزشی، عوامل مربوط به کیفیت تأسیسات و تجهیزات، عوامل زیرساختاری، عوامل زیست‌محیطی و نهایتاً عوامل اجتماعی. سید عامری و محمد آلق (۱۳۹۰)، در تحقیق خود به این نتیجه دست یافتند که راهکارهای ارائه شده در رابطه با رسانه‌های گروهی، اماکن و تأسیسات ورزشی، سازمان‌های خصوصی و نهادهای غیر ورزشی، مسئولان و برنامه‌ریزان ورزشی، آموزش‌های همگانی، تقاضا و مسائل اجتماعی، مسائل فرهنگی و ابتکارات در جذب و افزایش مشارکت شهروندان ارومیه‌ای در برنامه‌های ورزش همگانی نقش دارد. اسلامی و همکاران (۱۳۹۲) در تحقیق خود عنوان کردند که بین وضعیت اقتصادی اجتماعی با انگیزه مشارکت رابطه مثبت و معناداری وجود دارد. از بین مولفه‌های اقتصادی اجتماعی به ترتیب طبقه اقتصادی، میزان درآمد و تحصیلات والدین پیش‌بین‌کننده قویتری برای انگیزه مشارکت ورزشی در بین شهروندان شهر مشهد بود. جواد پور و سمیع زاده (۱۳۹۲)، در تحقیق خود عنوان کردند که استراتژی‌های تهاجمی برای ورزش همگانی کشور توصیه می‌شود. همچنین زمینه مناسب تقویت فرهنگ ورزش همگانی در کشور، افزایش مشارکت و همکاری فعال سازمانها و نهادها، تحقق اهداف ورزش همگانی و بکارگیری تمامی ظرفیت‌های ملی در راستای رشد و توسعه ورزش همگانی کشور ارائه می‌شود.

سیفلت^۱ (۲۰۰۲) در تحقیق خود نشان داد که عواملی مانند مشکلات مالی، امکانات و تسهیلات، نیروی انسانی متخصص و محدودیت‌های مربوط به عضو شدن در تیم‌ها از جمله مشکلات مشارکت در ورزش‌های همگانی می‌باشد. ریمر و همکاران^۲ (۲۰۰۸) در تحقیقی نشان دادند که عوامل بازدارنده شامل عوامل محیطی همچون هزینه

1. Seefeldt
2. Rammer

همچنین رضایت از زندگی بالایی داشتند. کانترز و همکاران^۴ (۲۰۱۳)، در پژوهشی که بر روی مشارکت ورزشی در مدارس بین دانش ۱۱ آموزان تا ۱۴ سال در جنوب شرقی ایالت متحده انجام دادند، نتایج را حاکی از آن دانستند که بیشتر دانش آموزان در ورزشهای مدرسه شرکت می‌کنند اما کودکان قشر کم درآمد و سیاهپوستان را دو گروهی که در عرض خطر بیشتری از عدم فعالیت بدنی و نتایج منفی آن قرار دارند دانستند

با نظری اجمالی به تحقیقاتی که اشاره شد، پی به این نکته می‌بریم که با توجه به دنیای متغیر امروزی به ویژه از جهت سبک‌های زندگی و یافتن اوقات فراغت بیشتر، ضرورت پر کردن چنین اوقات فراغتی اهمیت پیدا می‌کند. همانگونه که بسیاری از مفاسد اجتماعی، به دنبال تغییر روشهای زندگی شیوع یافته (استعمال دخانیات و مواد مخدر و روابط نامشروع و ....) در عوض، بسیاری از فعالیت‌های ورزشی که قابلیت انجام در اغلب فضاها از جمله محیط کار، اماکن عمومی، پارک‌ها، طبیعت و غیره را دارند، نیز شیوع یافته است. این امر خطیر به عهده مسئولین و دست اندرکاران تربیت بدنی و ورزش هر کشوری است که فرهنگ گرایش به فعالیت‌های تفریحی ورزشی را در میان مردم کشور خود رواج دهند تا اوقات فراغت انسان‌ها در محیط‌ها و فضاهای سالم و مفرح ورزشی پر شود که در این صورت قطعاً موجبات کاهش هزینه‌های درمانی، کاهش هزینه مبارزه با مفاسد فردی و اجتماعی از سوی دولت فراهم خواهد شد و بالاخره منجر به تامین سلامت جامعه می‌گردد. بنابراین هدف اصلی از انجام تحقیق حاضر، نیاز سنجی شهروندان ارومیه‌ای به ورزش همگانی است.

روش‌شناسی تحقیق

روش انجام پژوهش توصیفی - پیمایشی وبه لحاظ هدف کاربردی و به صورت میدانی با استفاده از پرسشنامه انجام

برنامه‌های ورزشی، عدم آگاهی از تسهیلات موجود در همسایگی با جامعه و مشکلات حمل و نقل و عوامل شخصی مانند فقدان دانش ورزشی، فقدان انرژی فقدان انگیزش، تنبلی و نبود وقت است. در تحقیقی که توسط بخش تربیت بدنی هنک کنگ (۲۰۰۹) نتیجه گرفتند که سلامتی، تناسب اندام، علاقه مندی و عادت کردن به ورزش در زندگی روزانه از دلایل مشارکت شهروندان در فعالیت‌های ورزشی است و از مهمترین عوامل عدم مشارکت؛ نداشتن وقت کافی به خاطر کار و مطالعه خستگی و تنبلی بود. از دیدگاه شهروندان افزایش تبلیغات رسانه‌ای و نیز افزایش امکانات و تجهیزات ورزشی می‌تواند باعث رشد و توسعه ورزش همگانی این کشور باشد. اتحادیه آفریقا^۱ (۲۰۰۸) در پیش نویس الگوی سیاسی ورزشی برای آفریقا استراتژی‌های زیر را برای افزایش مشارکت افراد در ورزش پیشنهاد کرد. بهبود منابع مالی و اقتصادی، توسعه برنامه ریزی شهری برای فعالیت‌های ورزشی، تاکید بر فواید فردی و اجتماعی ورزش همگانی، تبلیغ در خصوص افزایش سلامتی و تندرستی از طریق ورزش همگانی. گذشت احترام و اعطای جایزه به ورزشکاران برجسته. آمپوفوباتنگو و همکاران^۲ (۲۰۰۳)، چنین بیان داشتند که مردان شرکت در ورزشهای تفریحی را مهمتر می‌دانند، افراد متأهل به فعالیت‌های تفریحی ورزشی علاقه بیشتری دارند و افراد با تحصیلات بالاتر به تفریح‌های ورزشی اهمیت بیشتری می‌دهند. علاوه بر این مسائل تا کنون پژوهشهای زیادی در در ارتباط با وضعیت اجتماعی اقتصادی و شاخص‌های آن با فعالیت بدنی و یا مشارکت ورزشی انجام گرفته است. هانگ و هامفریس^۳ (۲۰۱۲)، در پژوهش خود اظهار می‌دارند افرادی که در شهرهایی با امکانات ورزشی بالا و دسترسی آسان به آن زندگی می‌کنند، مشارکت بیشتری در فعالیت‌های بدنی داشته و

1. African Union
2. Ampofo, Boateng et al
3. Huang and Brad

4. Kanters et al

نمونه ۴۰ نفری، پرسشنامه نیازسنجی شهروندان در زمینه ورزشهای همگانی $a = 0/83$ به دست آمد. به منظور تعیین کفایت نمونه گیری ضریب KMO برابر $0/834$ محاسبه شد که نشان می‌دهد حجم نمونه مناسب می‌باشد.

برای گزارش یافته‌ها از روش‌های آمار توصیفی، برای بررسی توزیع طبیعی داده‌ها از آزمون کالموگراف اسمیرنوف استفاده شد. از آزمون t تک متغیره، آزمون فریدمن جهت رتبه‌بندی زیر مولفه‌ها و آزمون F استفاده شد. تمامی محاسبات آماری این تحقیق با استفاده از نرم افزار آماری SPSS16 انجام شده است.

یافته‌های تحقیق

نتایج بدست آمده از جدول ۱ نشان می‌دهد که $53/5\%$ پاسخ دهندگان مردان و $46/5\%$ پاسخ دهندگان زنان بودند، در خصوص وضعیت تاهل $35/6\%$ پاسخ دهندگان متاهل و $64/4\%$ پاسخ دهندگان مجرد، در مورد رده سنی $50/8\%$ پاسخ دهندگان بین ۲۰ تا ۳۰ سال، 25% بین سنین ۳۱-۴۰ سال، $17/39\%$ بین سنین ۴۱-۵۰ و $6/79\%$ از بیش از ۵۰ سال سن قرار داشتند. در خصوص تحصیلات $38/85$ دارای مدرک دیپلم و $13/58\%$ دارای مدرک فوق دیپلم و $34/78\%$ دارای مدرک کارشناسی و $12/77\%$ درصد دارای مدرک کارشناسی ارشد و بالاتر بودند.

نتایج آزمون فریدمن به منظور رتبه بندی نیازهای سخت افزاری و نرم افزاری ورزش همگانی در جداول ۲ و ۳ ارائه شده است.

نتایج حاصل از جدول ۲ نشان می‌دهد که تفاوت معنی‌داری بین رتبه‌ی میانگین زوج‌های نیازهای سخت افزاری و نرم افزاری وجود ندارد.

با توجه به برونداد آزمون فریدمن در جدول ۳ تمامی مولفه‌های تحقیق حاضر از دیدگاه نمونه با حداقل اختلاف تقریباً در سطح یکسان اولویت‌بندی شده‌اند. نتایج آزمون t تک متغیری نیازسنجی، نیازهای سخت افزاری و نرم افزاری ورزش همگانی در جدول ۴ ارائه شده است.

گرفت. جامعه آماری این تحقیق کلیه شهروندان بالای ۲۰ سال شهر ارومیه که حداقل دارای مدرک دیپلم بودند. که براساس سرشماری نفوس و مسکن شهرستان ارومیه برابر ۹۶۱۴۱ نفر می‌باشد.

نمونه آماری تحقیق

در این تحقیق برای انتخاب نمونه‌ها از روش نمونه‌گیری مرحله‌ای استفاده شده است به این صورت ابتدا با شهرداری ۴ منطقه شهر ارومیه هماهنگی صورت گرفت و حوزه فعالیت آن‌ها مشخص گردید. سپس نواحی هر ۴ منطقه تعیین و از سه منطقه ۲،۳،۴ تعداد ۸ ناحیه انتخاب از منطقه ۱ به دلیل وسعت جغرافیایی بیشتر، ۱۲ ناحیه به صورت تصادفی انتخاب شد. بعد از این مرحله، محله‌های نواحی انتخاب شده، مشخص گردید و به شیوه تصادفی از مناطق ۲،۳،۴ تعداد ۴ محله و از منطقه ۱ تعداد ۶ محله انتخاب شد و پرسشنامه در اختیار شهروندان قرار گرفت برای تعیین حجم نمونه از جدول مورگان استفاده شد بر اساس این جدول به ازای هر ۱۰۰۰۰۰ نفر جامعه آماری تعداد ۳۸۴ نفر نمونه خواهد بود. لذا در پژوهش حاضر به ۴۰۰ نفر از شهروندان پرسشنامه داده شد که از کل این تعداد ۳۶۸ پرسشنامه به صورت کامل برگشت داده شد.

ابزار اندازه‌گیری: پرسشنامه نیازسنجی شهروندان در زمینه ورزش‌های همگانی در ۳۸ مورد مجید حیدری چروده (۱۳۹۰)، شامل ۵ عنوان شامل فضای ورزشی - تجهیزات ورزشی - فرهنگی و اجتماعی - بهداشت، سلامت و اقتصاد ورزش قرار گرفته است. که پایایی هر یک از مولفه‌ها به ترتیب: بعد فضای ورزشی $0/707$ بعد تجهیزات ورزشی $0/632$ بعد فرهنگی - اجتماعی $0/620$ بعد بهداشت و سلامت $0/577$ و بعد اقتصاد ورزش $0/681$ به دست آورد. برای تأمین روایی پرسشنامه هم از روش توافق داوران و برای تأمین پایایی آن از تکنیک آزمون - آزمون مجدد و آلفای کرونباخ استفاده کرد. در این تحقیق برای سنجش میزان پایایی از ضریب آلفای کرونباخ در یک مطالعه مقدماتی روی یک

جدول ۱. ویژگی‌های نمونه آماری از نظر جنسیت، وضعیت تأهل، سن، تحصیلات

متغیر	مقوله	فراوانی	درصد	متغیر	مقوله	فراوانی	درصد
جنسیت	مرد	۱۹۷	۵۳/۵	تاهل	متاهل	۲۳۷	۳۵/۶
	زن	۱۷۱	۴۶/۵		مجرد	۱۳۱	۶۴/۴
سن	۲۰ تا ۳۰ سال	۱۸۷	۵۰/۸	تحصیلات	دیپلم	۱۴۳	۳۸/۸۵
	۳۱ تا ۴۰ سال	۹۲	۲۵/۰		فوق دیپلم	۵۰	۱۳/۵۸
	۴۱ تا ۵۰ سال	۶۴	۱۷/۳۹		کارشناسی	۱۲۸	۳۴/۷۸
	۵۰ سال به بالا	۲۵	۶/۷۹		کارشناسی ارشد و بالاتر	۴۷	۱۲/۷۷
n=۳۶۸							

جدول ۲. داده‌های آماری حاصل از آزمون فریدمن

کای دو محاسبه شده	درجه آزادی	سطح معنی داری	میزان خطا
۰/۴۸	۴	۰/۹۷	۰/۰۵

جدول ۳. رتبه‌بندی انواع نیازهای نرم‌افزاری و سخت‌افزاری ورزش همگانی

رتبه	میزان میانگین	نیازهای های سخت‌افزاری و نرم‌افزاری
۱	۳/۰۳	بعد بهداشت و سلامت
۲	۳/۰۱۶	بعد تجهیزات ورزشی
۳	۳/۰۱۲	بعد اقتصاد ورزش
۴	۲/۹۸	بعد فرهنگی- اجتماعی
۵	۲/۹۶	بعد فضاهای ورزشی

جدول ۴. نتایج آزمون t تک متغیری نیازسنجی، نیازهای سخت‌افزاری و نرم‌افزاری ورزش همگانی

متغیر	میانگین	انحراف استاندارد	آماره t	درجه آزادی	سطح معنی داری	تفاوت میانگین
بعد فضاهای ورزشی	۳/۲۲	۰/۷۵	۵/۶۴	۳۶۷	۰/۰۰۰	۰/۲۲
بعد تجهیزات ورزشی	۳/۲۰	۰/۷۴	۵/۲۸	۳۶۷	۰/۰۰۰	۰/۲۰
بعد فرهنگی- اجتماعی	۳/۲۳	۰/۶۵	۶/۷۹	۳۶۷	۰/۰۰۰	۰/۲۳
بعد بهداشت و سلامت	۳/۲۳	۰/۷۷	۵/۹۲	۳۶۷	۰/۰۰۰	۰/۲۳
بعد اقتصاد ورزش	۳/۲۱	۰/۶۶	۶/۳۱	۳۶۷	۰/۰۰۰	۰/۲۱

جدول ۵. نتایج آزمون t مقایسه نظرات نمونه آماری بر حسب جنسیت و وضعیت تأهل

آماره	فراوانی	میانگین	انحراف استاندارد	درجه آزادی	آماره t	p
مرد	۱۹۷	۳/۲۰	۰/۵۲	۳۶۶	-۰/۵۵	۰/۳۵
زن	۱۷۱	۳/۲۳	۰/۵۲			
متاهل	۲۳۷	۳/۱۹	۰/۵۰	۳۶۶	-۰/۶۹	۰/۱۷
مجرد	۱۳۱	۳/۲۳	۰/۵۳			

نتایج آزمون تحلیل واریانس یک طرفه مقایسه نظرات نمونه آماری در خصوص نیازهای سخت افزاری و نرم‌افزاری به ورزش همگانی بر حسب سن و سطح تحصیلات در جدول ۶ ارائه شده است.

نتایج حاصل از جدول ۵ نشان می‌دهد تفاوت معنی‌داری بین میانگین نظرات نمونه آماری در خصوص نیازهای سخت افزاری و نرم‌افزاری به ورزش همگانی بر حسب جنسیت و وضعیت تأهل که در سطح $(P < 0/05)$ وجود ندارد.

جدول ۶. نتایج آزمون F مقایسه نظرات نمونه آماری بر حسب سن و سطح تحصیلات

آماره	متغیر	مجموع مجذورات	درجه آزادی	میانگین مجذورات	F	ρ
سن	بین گروهی	۱/۲۸	۳	۰/۴۲	۱/۵۳	۰/۲۰
	درون گروهی	۱۰۱/۲۳	۳۶۴	۰/۲۷		
	کل	۱۰۲/۵۱	۳۶۷			
سطح تحصیلات	بین گروهی	۰/۸۰	۴	۰/۲۰	۰/۷۱	۰/۵۸

عمومی در محیط‌های ورزشی است. یکی از ابعاد دیگری که در اولویت بندی مردم در رتبه دوم قرار داشت؛ تجهیزات ورزشی بود. این بعد شامل نبود یا کم بودن رختکن در پارک‌ها، کمبود روشنایی در شب، پخش نکردن موسیقی و نبود سایبان برای استراحت و عدم مراقبت و خرابی و فرسودگی وسایل ورزشی همچنین کمبود میز پینگ پنگ بود. این مواردی بود که شهروندان احساس نیاز به آنها را اظهار داشتند. و در رتبه سوم بعد اقتصاد ورزش قرار داشت. اقتصاد ورزش یعنی اینکه هزینه بالای سالن‌های ورزشی، هزینه بالای استخرها، بالا بودن قیمت وسایل ورزشی است که شهروندان یکی از علل نپرداختن به فعالیت‌های ورزشی به خصوص ورزش همگانی همین مشکلات مالی و قیمت زیاد وسایل و امکانات ورزشی عنوان کردند.

بعد فرهنگی - اجتماعی در رده چهارم نیازهای مردم قرار داشت. منظور از نیازهای فرهنگی - اجتماعی ناامنی از سوی معاندان و ولگردان، مزاحمت برای زنان و دختران، نبود مربی یا راهنمای ورزش، عدم اطلاع از نحوه استفاده از وسایل ورزشی، عدم آشنایی با نحوه استفاده از وسایل

نتایج حاصل از جدول ۶ نشان می‌دهد که بین میانگین نظرات نمونه آماری در خصوص نیازهای سخت افزاری و نرم‌افزاری به ورزش همگانی بر حسب سن و سطح تحصیلات تفاوت معنی‌داری در سطح $(P < 0/05)$ وجود ندارد.

بحث و نتیجه‌گیری

این پژوهش با هدف نیازسنجی شهروندان ارومیه‌ای به ورزش همگانی انجام شد. با توجه به تجزیه و تحلیل داده‌ها نتایج آزمون فریدمن به منظور رتبه بندی نیازهای سخت افزاری و نرم‌افزاری ورزش همگانی در جداول ۲ و ۳ نشان داد که بین رتبه‌ی میانگین زوج‌های نیازهای سخت افزاری و نرم‌افزاری تفاوت وجود ندارد. نتایج حاصل از جدول ۳ نشان می‌دهد که بعد بهداشت و سلامت در رتبه اول قرار دارد. در این پژوهش منظور از بهداشت و سلامت که شهروندان احساس کمبود و یا نیاز بیشتر به آن داشتند عبارت بودند از، عدم رعایت نظافت در سرویس‌های بهداشتی، وجود آلودگی صوتی، عدم رعایت نظافت در استخرها، نبود متخصصان تغذیه و رژیم‌درمانی و پزشک

استفاده، کمبود مربیان زن آگاه و باتجربه، کمبود تبلیغات برای گسترش ورزش همگانی و عدم فرهنگ سازی در میان بانوان کشور نسبت به اهمیت فعالیت‌های ورزشی است. در پژوهش حاضر نیز بعد فضای ورزشی در رتبه پنجم قرار داشت به این معنی که شهروندان همچنان از میزان فضای ورزشی ناراضی هستند یا آن را کافی نمی‌دانستند. و در رتبه سوم بعد اقتصاد ورزش قرار داشت. یعنی هزینه بالای سالن‌های ورزشی، هزینه بالای استخرها، بالا بودن قیمت وسایل ورزشی است که شهروندان یکی از علل نپرداختن به فعالیت‌های ورزشی به خصوص ورزش همگانی همین مشکلات مالی و قیمت زیاد وسایل و امکانات ورزشی عنوان کردند.

در خصوص بعد تجهیزات ورزشی می‌توان با نتایج غفوری و همکاران (۱۳۸۴)، همخوانی دارد چرا که در تحقیق خود به این نتیجه دست یافتند که، افزایش تجهیزات ورزشی و میزان سرمایه گذاری روی ورزش همگانی مورد توجه نمونه های پژوهش قرار دارد. می‌توان به نوعی اذعان کرد که با نتایج تحقیق سید عامری و محمد آلق (۱۳۹۰)، همخوانی دارد. چرا که آنها به این نتیجه دست یافتند که رسانه های گروهی، اماکن و تاسیسات ورزشی، سازمان های خصوصی و نهاد های غیر ورزشی، مسئولان و برنامه ریزان ورزشی، آموزش های همگانی، تقاضا و مسائل اجتماعی، مسائل فرهنگی و ابتکارات در جذب و افزایش مشارکت شهروندان ارومیه‌ای در برنامه‌های ورزش همگانی نقش دارد. همچنین با نتایج تحقیقات ریمر و همکاران (۲۰۰۸)، بخش تربیت بدنی هنک کنگ (۲۰۰۹)، اتحادیه افریقا (۲۰۰۸)، همسویی دارد.

تمامی این تحقیقات نشان دادن که برای گسترش ورزش همگانی باید موانع ومشکلات از جمله احداث گردشگاه‌های ورزشی برای فراغت مردم، عوامل بازدارنده محیطی همچون هزینه برنامه‌های ورزشی، عدم آگاهی از تسهیلات موجود در همسایگی با جامعه و مشکلات حمل و نقل، افزایش امکانات و تجهیزات ورزشی، بهبود منابع

ورزشی، کمبود مسابقات ورزشی و بیگانگی مردم با یکدیگر بود. که این عوامل مانعی بودند برای گرایش مردم به ورزش همگانی بعد فضاهای ورزشی قرار دارد.

در رتبه پنجم بعد سخت افزاری یعنی فضای ورزشی قرار دارد. به این معنی که فضای ورزشی موجود جوابگوی نیازهای مردم به ورزش همگانی نیست و باید افزایش یا کیفیت آنها افزایش یابد. این خود شامل کمبود محیط‌های ورزشی و عدم تناسب فضای ورزشی مخصوص بانوان، نبود فضای مخصوص ورزش برای کسانی که دوست دارند همراه خانواده خود ورزش کنند، نبود تناسب محوطه‌های ورزشی با نوع ورزش و تداخل محوطه‌های ورزشی، ازدحام جمعیت در پارک‌ها، نبود پیست‌های دوچرخه سواری و پیاده روی، عدم تناسب محیط‌های ورزشی با شرایط سالمندان. البته باید به این نکته توجه کرد این رتبه بندی ها در مناطق مختلف شهر ارومیه تفاوت داشت که بنا به محدودیت در این تحقیق آورده نشده است. با توجه به نتایج جدول ۴ آماره‌های t مولفه‌های بعد فضاهای ورزشی (۵/۶۴)، بعد تجهیزات ورزشی (۵/۲۸)، بعد فرهنگی-اجتماعی (۶/۷۹)، بعد بهداشت و سلامت (۵/۹۲) و بعد اقتصاد ورزش (۶/۳۱) در سطح ۰/۰۰۰ مثبت و معنی دار می‌باشند. این امر نشانگر نیاز به تمامی ابعاد نیازهای سخت افزاری و نرم افزاری به ورزش همگانی است. با توجه به اینکه تحقیقاتی زیادی در خصوص ورزش همگانی شده است ولی تحقیقاتی اندکی در خصوص نیازسنجی این ورزش در داخل کشور شده است. بخشی از نتایج این با تحقیق حیدری چروده (۱۳۹۰)؛ مظفری (۱۳۸۱)؛ تندنویس (۱۳۸۱)، که عنوان کردند یکی از مشکلات گسترش ورزش همگانی در سطح جامعه مورد بررسی کمبود فضاهای ورزشی ویژه است. همچنین با نتایج پژوهش اتقیا (۱۳۸۶)، بالخص در خصوص بعد فضای ورزشی و اقتصاد ورزشی همخوانی دارد. چرا که نشان داد که نیازهای اصلی جامعه مورد بررسی معطوف به کمبود امکانات ورزشی ویژه بانوان، گران بودن فضاهای ورزشی برای

پیشنهاد می‌شود توسعه فضاهای ورزشی خاص زنان، خانواده و سالمندان را در اولویت قرار گیرد. این کار می‌تواند با تخصیص بهینه بخشی از پارک‌ها و فضاهای سبز موجود نیز انجام شود. برای این مهم باید به مناطق جنوبی به ویژه محلات محروم شهر ارومیه اولویت داده شود. در تجهیز پارک‌ها و فضاهای سبز موجود یا طراحی پارک‌ها و فضاهای سبز جدید امکانی برای استراحت یا پناه در ایام بسیار گرم و سرد تعبیه شود. این نیاز هم می‌تواند از طریق احداث سایبان برطرف شود و هم می‌تواند از طریق طراحی طبیعی (از طریق گونه‌های خاصی از درختان) حل شود. تجهیز پارک‌ها و فضاهای سبز موجود به امکانات و وسایل ورزشی عمومی. این مهم اگرچه اخیراً در سطحی وسیع در حال انجام است، اما توصیه می‌شود ابتدا یک مطالعه مقدماتی در مورد پرکاربردترین وسایل مزبور انجام شود و سپس تدابیری اتخاذ شود که وسایلی که بیشتر مورد استفاده قرار می‌گیرد، در اکثر پارک‌ها و فضاهای سبز نصب شود. به عبارتی دیگر سیاست امکانات کمتر، اما پرکاربردتر در پارک‌های بیشتر، جایگزین امکانات بیشتر در پارک‌های کمتر قرار بشود. پیشنهاد میشود چنانچه در ساعات خاصی مراجعه شود، برای تشویق شهروندان به استفاده بیشتر از سالن‌ها ورزشی یا استخرها تخفیف داده می‌شود. اجرای طرح «ورزش یار». یکی از نیازهای مهم شهروندان در زمینه ورزش‌های همگانی فقدان اطلاعات لازم در مورد نحوه استفاده از وسایل ورزشی است. پیشنهاد می‌شود نهادهای دست‌اندر کار در امر ورزش همگانی تفاهم نامه ای با دانشگاه‌ها و سایر مراکز آموزش عالی که دانشجوی تربیت بدنی می‌پذیرند امضاء کند و از دانشجویان فعال این مراکز برای گذراندن دوره کارورزی در پارک‌ها و فضاهای سبز به منظور ارائه اطلاعات ورزشی مورد نیاز شهروندان استفاده نماید. این مهم هم باعث کاربردی تر شدن رشته تربیت بدنی در جامعه می‌شود هم باعث در واقع یک نوع کارآفرینی برای دانشجویان رشته تربیت بدنی می‌شود. چنانچه ورزش یاران مزبور بر حسب تخصص (به تفکیک نوع ورزش‌های

مالی و اقتصادی، توسعه برنامه‌ریزی شهری برای فعالیت‌های ورزشی، تأکید بر فواید فردی و اجتماعی ورزش همگانی، تبلیغ در خصوص افزایش سلامتی و تندرستی از طریق ورزش همگانی. برطرف شود. این مشکلات در واقع همان مواردی است که اکثر شهروندان ارومیه‌ای به عنوان مشکلات پیش روی ورزش همگانی این شهر نیز بر آن تأکید داشتند، که باید برطرف شود.

در یک نگاه کلی اگر بخواهیم جامعه‌ای سالم پویا داشته باشیم یکی از راه‌های آن ترغیب و تشویق مردم به امر ورزش بخصوص ورزش همگانی است. حال در این راه که به نظر می‌رسد آسان هم نیست، موانع و کاستی‌هایی در بخش سخت افزاری و نرم افزاری وجود دارد که باید تمای نهادهای خصوصی و دولتی دست به دست هم دهند تا این کاستی برطرف یا کاهش یابد. این خود مستلزم برنامه‌ریزی، اختصاص بودجه، همکاری بیش از پیش بخش‌های دولتی و خصوصی، کاهش موانع اداری و هموار کردن راه برای مشارکت هر چه بیشتر بخش خصوصی در امر ورزش، توسعه زیر بناهای ورزشی و مهم‌تر از همه فرهنگ سازی ورزش همگانی در بین اقشار جامعه است، تا مردم به امر ورزش ترغیب شوند این مهم اتفاق نمی‌افتد مگر اینکه، قبل از هر اقدامی نیازها و خواسته‌های مردم شناخته بشود تا بتوان اقدامات لازم را صورت داد.

پیشنادهای کاربردی

از آنجا که بخش عمده‌ای از دلایل شهروندان برای پرداختن به ورزش حفظ یا رسیدن تناسب اندام و پیشگیری یا درمان بیماری است نهادهای دست‌اندر کار در امر ورزش همگانی می‌تواند با همکاری با دانشگاه‌های علوم پزشکی بخشی از دانشجویان رشته‌های پزشکی و تغذیه را برای پاسخ به سوالات پزشکی شهروندان در زمینه تغذیه مناسب به پارک‌ها و فضاهای سبز دعوت نموده و سوالات شهروندان را در این زمینه پاسخ گوید.

شود. چرا که باعث ترغیب مردم به امر ورزش می‌شوند. تأمین امنیت و بهداشت بالخص در مناطق پایین شهر. برگزاری کلاس‌های آموزشی برای ماموران پارک‌ها در خصوص برخورد با مردم.

تقدیر و تشکر

در پایان از تمامی مردم فهیم شهر ارومیه که جهت اجرای این طرح پژوهشی با اینجانب همکاری نموده‌اند کمال تشکر و قدر دانی را دارم.

همگانی) و نیز جنسیت در پارک‌ها و فضاهای سبز مستقر شوند ضریب اثربخشی آنها بیشتر خواهد شد. از آنجا که شهروندان نداشتن امکانات ورزشی و نیز بالا بودن هزینه خرید وسایل ورزشی را یکی از موانع ورزش قلمداد کرده‌اند و لذا پیشنهاد می‌شود به نقد این باور رایج در بین شهروندان پرداخته شود. امکانات شرط لازم برای ورزش کردن است چرا که بخش عمده‌ای از مردم نیز بدون امکانات ورزشی اقدام به ورزش کردن می‌کنند. یکی دیگر از مکانیسم‌هایی که می‌تواند در جلب شهروندان به ورزش‌های همگانی موثر باشد استفاده از پیشکسوت‌های هنری و ورزشی در پارک‌ها و فضاهای سبز است. می‌توان با برگزاری مراسم تجلیل از این دسته از پیشکسوت‌ها از آنها برای انجام این مهم دعوت

منابع

- اتقیاء ناهید (۱۳۸۶). "نیازسنجی از اقشار مختلف زنان ایرانی در زمینه ورزش همگانی" پژوهش در علوم ورزشی شماره ۱۷ صص ۱۵-۳۱
- اتقیاء ناهید (۱۳۸۷). "نیازسنجی ورزشی بانوان شاغل در دانشگاه الزهرا و آرایه راهکارهای کاربردی" مجله علوم حرکتی و ورزش. سال ششم، جلد اول، شماره ۱۱، صص ۹۶-۷۹
- اسلامی ایوب، محمودی احمد، خبیری محمد، نجفیان، رضوی سید مهدی (۱۳۹۲). "نقش وضعیت اجتماعی- اقتصادی (SES) در انگیزه مشارکت شهروندان به ورزش همگانی - تفریحی" پژوهش‌های کاربردی در مدیریت ورزشی. دوره ۲ شماره ۳ پیاپی ۷ صص ۱۰۴-۸۹
- اعرابی محمود (۱۳۸۳). "نیازسنجی درس تربیت بدنی و ورزش در دوره راهنمایی"، پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه گیلان، دانشکده تربیت بدنی.
- تدنویس فریدون (۱۳۸۱). "جایگاه ورزش در اوقات فراغت مردم ایران". پژوهش در علوم ورزشی. دروه ۴ شماره ۴، صص ۱۳۳-۱۱۵
- تیموری آتوسا (۱۳۸۵). "بررسی و مقایسه عملکرد مرکز توسعه ورزش همگانی و تفریحی و مرکز توسعه ورزش قهرمانی ایران براساس مدل وایزبرد". پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشگاه تهران. صص ۸
- جوادی پور محمد، سمیع زاده مونا (۱۳۹۲). "تبیین موقعیت راهبردی و ارائه استراتژی توسعه ورزش همگانی در ایران" پژوهش‌های مدیریت ورزشی و علوم حرکتی. سال سوم شماره ۵ صص ۲۸-۱۵
- حیدری چروده مجید؛ سعیدی علی اصغر، قدیمی بهرام (۱۳۹۰). "ورزش همگانی و شهروندان تهرانی" انتشارات جامعه و فرهنگ. نوبت اول. روابط عمومی معاونت اجتماعی فرهنگی شهرداری تهران. صص ۱۲۵
- رضائی نژاد رحیم، رحیمی وحید، همتی نژاد مهر علی (۱۳۸۴). "نیازسنجی درس تربیت بدنی و ورزش در دوره دبیرستان". المپیک. شماره ۳۱، صص ۱۸-۷
- رضائی نژاد رحیم، محبی حمید، همتی نژاد مهر علی (۱۳۸۸). "نیازسنجی برنامه درس تربیت بدنی در مدارس ابتدایی کشور" پژوهش در علوم ورزشی. شماره ۲۲، صص ۳۸-۲۷
- سند تفصیلی نظام جامع توسعه تربیت بدنی و ورزش کشور (۱۳۸۴). "توسعه منابع انسانی. سازمان تربیت بدنی جمهوری اسلامی ایران" مرکز ملی مدیریت و توسعه ورزش کشور. چاپ اول
- سیدعامری میر حسین، قربان بردی محمد آلق (۱۳۹۱). "تبیین راهکارهای جذب و افزایش مشارکت شهروندان در برنامه های ورزش همگانی و تفریحی". پژوهش‌های مدیریت ورزشی و علوم حرکتی. سال دوم، شماره ۴، صص ۳۴-۲۳

- شعبانی عباس، غفوری فرزاد، هنری حبیب (۱۳۹۰). "بررسی چالشهای ورزش همگانی در ایران" پژوهش در علوم ورزش شماره ۱۰، صص ۲۶-۱۳
- صالحی لیلی، تقدیسی محمدحسین، قاسمی همایون، شکروش بهجت (۱۳۸۹). "بررسی عوامل تسهیل کننده و بازدارنده انجام فعالیت فیزیکی در سالمندان شهر تهران" مجله تخصصی اپیدمیولوژی ایران دوره ۶ شماره ۲.
- طرح اجمالی سند راهبرد توسعه نظام جامع تربیت بدنی و ورزش (۱۳۸۱) "سازمان تربیت بدنی جمهوری اسلامی ایران، شرکت راد سامانه آذر"
- غفرانی محسن، گودرزی محمود، سجادی سیدنصرالله، جلالی فراهانی مجید، مقرنسی مهدی، (۱۳۸۸). طراحی و تدوین راهبرد توسعه ورزش همگانی استان سیستان و بلوچستان. مدیریت ورزشی (حرکت)، ۳۹ صص ۱۰۷-۱۳۱
- غفوری فرزاد، رحمان سرشت حسین، کوزه چیان هاشم، احسانی محمد (۱۳۸۴). "نقش و جایگاه تقاضای اجتماعی در جهت گیری راهبردهای ورزش"، مجله حرکت، شماره ۲۵، صص ۱۹-۵
- غفوری فرزاد، هنرور افشار، هنری حبیب، علی منیره، (۱۳۸۶). "مطالعه انواع ورزش های همگانی و تفریحات مطلوب جامعه و ارائه مدل برای برنامه ریزی های آینده". طرح پژوهشی سازمان تربیت بدنی جمهوری اسلامی ایران.
- فتحی واجارگاه کورش (۱۳۸۷). "نیازسنجی در آموزش و توسعه منابع انسانی سازمانها. انتشارات ایران زمین.
- محمدی میترا، محرم زاده مهرداد، حسینی فاطمه سادات (۱۳۹۰). "تحلیل عوامل موثر بر کاربری مسیرهای تندرستی نقاط مختلف شهر ارومیه". پایان نامه کارشناسی ارشد. دانشگاه ارومیه. ص ۱۳
- مظفری احمد (۱۳۸۱). "شناخت گرایش و نگرش مردم نسبت به تربیت بدنی و ورزش" طرح پژوهش، دانشکده تربیت بدنی دانشگاه خوارزمی، تهران
- مظفری سید امیر احمد، قره محمدعلی (۱۳۸۴). "وضعیت ورزش همگانی ایران و مقایسه آن با چند کشور منتخب جهان" علوم حرکتی و ورزش. جلد اول، شماره ۶ صص ۱۷۱-۱۵۱

- African Union (2008). Sport Policy Framework for Africa, Addis Ababa, Ethiopia
- Albirini, A. (2006). Teacher's attitudes toward information and communication technologies: the case of Syrian EFL teachers. *Computers & Education*. 47: 373- 398.
- Ampofo, Boateng, K., Yen, M., & Barnabas, V. (2003). The influence of demographic variables on factors that constrain recreational sport participation in Malaysia. *Annals of Leisure Research*, Vol.6 (4), PP: 362-372.
- Barry M, Doherty A, Hope A, et al (2000), a community needs assessment for rural mental health promotion. *Health Educ Res*; 15:293-304.
- Community Sports Committee of the Sports Commission (2009). Consultancy Study on Sport for all Participation Patterns of Hong Kong People in Physical Activities, The Chinese University of Hong Kong, Department of Sports Science and Physical Education, p: 32.
- Connell, H (2004), University research management: Meeting the institutional challenge, OECD, and Paris.
- Huang, H., Brad R, Humphreys. (2012). Sports participation and happiness: Evidence from US micro data. *Journal of Economic Psychology*, Vol.33, PP: 776-793.
- Kanters, M. A., Jason N, B., Michael B, E., Jonathan M, C., & Myron F, F. (2013). School Sport Participation under Two School Sport Policies: Comparisons by Race/Ethnicity, Gender, and Socioeconomic Status. *Ann, Behave, med*, Vol.45, PP: 113-121.
- Khosravi, A. Fathi Vajargah, K and Ashtyani, M (2009) Life Skills Needs Assessment for inclusion in School Curricula. *Quarterly Journal of Educational Studies*. Chamran University 12(3)
- McCree, R. (2009). Sport Policy and the New Public Management in the Caribbean. *Public Management Review*, 11(4): 461-476.
- Numerato, D. (2009). The institutionalization of regional public sport policy in the Czech Republic. *International Journal of Sport Policy*, 1(1): 13-30.
- Rammer JH, Wang EW, Smith D (2008). Barriers Associated with Exercise and Community Access for Individuals with Stroke, *Journal of Rehabilitation Research and Development*.
- Seefeldt, Vern D. Ewing, Martha E (2002). Youth sports in America: An overview, Commissioned by Sport for Development and Peace International Working Group (SDPIWG) Secretariat, Toronto, Canada; p: 35.
- Shehu, J. (2004). Sport for all in post colony: Is there a place for indigenous games in physical education curriculum and research in Africa. *Africa EducationReview*, 1(1): 21 - 33.

Needs Assessment of Urmia Citizens to Sport for All

F.Fathi ^{1*}, M.Saiadi ², M.sayed Ameri ³

(Received: 14 June 2014 Accepted: 06 December 2014)

Abstract

The purpose of this research was Needs Assessment of Urmia Citizens to Sport for All. This research methodology was descriptive- analytical and is done as field study. Statistical population includes the whole of Urmia population who aged above 20 and holder of Diploma of high School at least, and research item consists of 368 individuals on base of Morgan table. Research tool used from Sport for All's Needs Assessment of Cherodeh (2011) that Reliability was a ($\alpha=0.83$) with 5 factors consist of: sports space, sports equipment, cultural and social, health and sports economics, and is based on 5 degrees Lickert scale. Data were analyzed in meaningful level ($p<0.05$) by one-sample t-test, Freedman and Variance analysis tests. Our results show that health factor was the highest priority, sports space factor was the lowest priority, and the based on outputs of one-sample t-test: sports space was (5/64), sports equipment was (5/28), cultural and social was (6/79), health was (5/92) and finally sports economics was (6/31). Finally results show that there wasn't Significant difference between view of the statistical sample on the hardware and software sport for all's required based on gender, marital status, age, and education. So It can be concluded that the One way of promoting and expanding sport for all is identification, differentiation, preferences and prioritization Needs (Hardware - Software) of Citizens before any action in the every town.

Keywords :

Sport for All, Urmia Citizens, Hardware and Software needs

---

1. M.A in Sport Management from Urmia University,(Corresponding Author)
2. M.A in Sport Management from Urmia University
3. Associate Professor in Sport Management at Urmia University

Email: fathifariborz@gmail.com